

บทที่ 4
ผลการวิจัย

ในบทที่ 4 นี้ จะประกอบด้วยผลการวิจัย 2 ส่วนด้วยกัน คือส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอจอมบึง ได้แก่ สถานภาพของผู้ใหญ่บ้านซึ่งได้จากการ สสำรวจ และภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งได้จากการสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ส่วนที่สอง จะเป็นการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านกับบทบาท ทางการปกครองท้องถิ่น ที่เป็นไปในลักษณะเช่นใด โดยจะนำเสนอในแต่ละตัวแปรเป็นลำดับไป

สถานภาพด้านเพศ อายุ และการศึกษา

สถานภาพด้านเพศ อายุ และการศึกษา หรือภูมิหลังส่วนตัว เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการมีพฤติกรรมในเรื่องต่าง ๆ เนื่องจากทางจิตวิทยามีฐานคติ (assumption) ที่ว่า พฤติกรรมทางการปกครองเป็นผลรวมของปัจจัยต่าง ๆ ในด้านภูมิหลัง ฉะนั้น การทำความเข้าใจ ในปัจจัยดังกล่าวข้างต้น จะช่วยให้เข้าใจในบทบาทของผู้ใหญ่บ้านได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจาก การวิจัยพบว่า

เพศ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่เป็นชาย มีผู้หญิงได้รับการเลือกให้เป็น ผู้ใหญ่บ้านเพียงเล็กน้อยคือ ร้อยละ 10.45 ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของสังคมไทยที่ยอมรับ นับถือให้ผู้ชายเป็นใหญ่ (สมิหรา, 2529 : 5)

อายุ

ในเรื่องอายุของผู้ใหญ่บ้านก็มีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยในเรื่องของการยึดหลัก อาวุโส หรือยอมรับนับถือผู้สูงอายุกว่า เพราะปรากฏว่าอายุโดยเฉลี่ยของผู้ใหญ่บ้านนั้น เฉลี่ยมี อายุมากถึง 52 ปี

การศึกษา

ในด้านการศึกษผลการวิจัยพบว่าผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่มีการศึกษาค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ มีผู้ใหญ่บ้านจำนวนมากถึงร้อยละ 61.2 ที่จบการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา มีเพียงร้อยละ 8.55 ที่มีการศึกษาสูงถึงระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า นอกนั้นอีกร้อยละ 29.85 ที่สำเร็จการ ศึกษาระดับอาชีวศึกษา รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	60	89.55
	หญิง	7	10.45
2	อายุเฉลี่ย 52 ปี	-	-
3	ระดับการศึกษา		
	ประถมศึกษา-ป.6	41	61.20
	ปวช. ปวส. หรือ ปวท.	20	29.85
	จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	6	8.55
	สูงกว่าปริญญาตรี อื่นๆ	- -	- -

จากข้อมูลในตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 89.55 หรือ จำนวน 60 คน จาก 67 คน โดยมีเพศหญิง 7 คน หรือ ร้อยละ 10.45 มีอายุเฉลี่ย 52 ปี ซึ่งเป็นระดับอายุที่สูง ในด้านระดับการศึกษา พบว่าผู้ใหญ่บ้าน จบการศึกษาชั้นประถมร้อยละ 61.20 รองลงมาคือ จบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพร้อยละ 29.85 จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 8.95 ไม่มีผู้จบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ผลจากการวิจัยในเรื่องภูมิหลังของผู้ใหญ่บ้านพบว่า ผู้ใหญ่บ้านเป็นบุคคลที่มีภูมิหลังซึ่งสอดคล้องกับสภาพของสังคมไทย กล่าวคือ ในเรื่องเพศ สังคมไทยให้การยกย่องเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเฉพาะในเรื่องของการเป็นผู้นำ จึงปรากฏว่ามีผู้ใหญ่บ้านจำนวนน้อยมากที่เป็นเพศหญิง ส่วนในเรื่องของอายุของผู้ใหญ่บ้าน สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยในเรื่องการยกย่องยอมรับผู้ใหญ่ หรือผู้สูงอายุ อายุเฉลี่ยของผู้ได้รับการเลือกให้เป็นผู้ใหญ่บ้านจึงสูงมากถึง 50 ปีโดยเฉลี่ย และประการสุดท้ายในเรื่องการศึกษา ปรากฏว่าผู้ใหญ่บ้านจำนวนมากจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา แต่ในประเด็นนี้ไม่ได้หมายความว่าผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้มีความรู้น้อย เพราะระบบการศึกษาของไทยมีช่องทางอื่น ๆ อีก เช่น ศึกษาเล่าเรียนจากการบวชพระ การฝึกอบรมการติดตามในสื่อสารมวลชน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้ทำการศึกษาลึกลงไปถึงประเด็นดังกล่าว

ภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน

หน้าที่การเป็นผู้ใหญ่บ้าน หรือนักปกครองท้องถิ่นที่มีภารกิจที่กว้างขวาง หลากหลายและครอบคลุมวิถีชีวิตของประชาชนในทุกด้านโดยที่มีทรัพยากรด้านการบริหารที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐน้อยมาก โดยเฉพาะเรื่องคน เงิน และการจัดการ เพราะฉะนั้นในฐานะที่เป็นผู้นำของท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้านจึงต้องอาศัยภาวะผู้นำของตนทำให้บุคคล ประชาชนให้ความร่วมมือ หรือปฏิบัติตาม กล่าวอีกนัยหนึ่งผู้ใหญ่บ้านต้องอาศัยภาวะผู้นำของตนในการทำให้บรรลุหรือประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่การเป็นผู้ใหญ่ โดยภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน แยกเป็น 8 ประการ คือ

1. ความสามารถในการจูงใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการระดมความเชื่อ ความช่วยเหลือสนับสนุนจากประชาชน

2. ความคิดริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเอง การเป็นผู้บังคับบัญชาที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งคือ ต้องมีความคิดริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเอง เพราะบังคับบัญชานี้จะช่วยให้สามารถนำสังคมไปสู่สภาพที่ดีได้ อันจะเป็นการช่วยสร้างเสริมสถานการณ์เป็นผู้บังคับบัญชาได้มากยิ่งขึ้น

3. ความเข้าใจในปัญหา ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้นำที่จะประสบความสำเร็จ หรือสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องตรงกับความต้องการของหมู่บ้านจะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในปัญหา จึงอาจกล่าวได้ว่าความเข้าใจปัญหาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการเสริมสร้างบทบาทการปกครองท้องถิ่น

4. การเป็นนักวางแผนและรู้จักอำนวยความสะดวกในสภาพสังคมที่ซับซ้อนมากขึ้นทุกวันนี้ สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานของผู้ใหญ่บ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ ผู้ใหญ่บ้านจะต้องรู้จักวางแผนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติการที่มีอยู่มากได้อย่างรวดเร็วเป็นระบบ รวมทั้งจะต้องสามารถอำนวยความสะดวกเพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนบรรลุตามแผนที่วางไว้ด้วย

5. ความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่าง ในสังคมปัจจุบันที่มีการแบ่งงานกันทำตามความรู้ ความชำนาญของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับเพิ่มมากขึ้น แต่ในฐานะการเป็นผู้ใหญ่บ้าน ชุมชนความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างของผู้ใหญ่บ้านยังมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อความสำเร็จต่อการสร้างศรัทธาการยอมรับนับถือจากประชาชน เพราะผู้ใหญ่บ้านสามารถใช้ความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างของตนช่วยเหลือ หรือนำประชาชนปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ ซึ่งจะช่วยเสริมบทบาทการเป็นผู้บังคับการปกครองท้องถิ่นที่สุด

6. ความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา ดังที่กล่าวแล้วว่าสังคมปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนมาก มีปัญหามาก ในขณะที่ผู้ใหญ่บ้านกลับมีทรัพยากรในการบริการงานอย่างจำกัด ดังนั้น

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของการเป็นผู้นำชุมชน ก็คือ ผู้ใหญ่บ้านจะต้องมีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งผู้ใหญ่บ้านจะต้องสามารถแสดงให้เห็นได้ว่ามีความกระตือรือร้นจริงจังก่อการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนไม่ว่าผลการดำเนินงานจะเป็นเช่นไร ผู้ใหญ่บ้านย่อมได้รับความนิยมนหรือยอมรับในการเป็นผู้นำจากประชาชนมากยิ่งขึ้น

7. ทันทต่อเหตุการณ์ข่าวสารบ้านเมือง ในโลกปัจจุบัน ข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญและแพร่หลาย คำกล่าวว่าเป็นยุคข่าวสารหรือยุคโลกไร้พรมแดน ดังนั้น ผู้นำจึงจำเป็นต้องรอบรู้ในข่าวสารบ้านเมืองและทันต่อเหตุการณ์ เพื่อที่จะสามารถรับมือต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น เรื่องภัยธรรมชาติ อาชญากรรม รวมถึงสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับประชาชนซึ่งสามารถรับและรู้ข่าวสารได้หลากหลาย เช่นเดียวกับผู้นำ

8. ประการสุดท้าย ที่สำคัญที่สุดของภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านซึ่งจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านได้อย่างดีตามความรู้ของประชาชน คือ การเป็นที่ฟังและได้รับความไว้วางใจซึ่งปัจจัยนี้จะส่งผลถึงการสามารถอยู่ในตำแหน่งผู้นำหรือผู้ใหญ่บ้านอย่างต่อเนื่องหรือนานด้วย

จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านทั้ง 8 ประการมีผลหรือมีความสัมพันธ์โดยตรงกับบทบาทการปกครองท้องที่หรือการเป็นผู้ใหญ่บ้านซึ่งจะได้ศึกษาวิจัยต่อไปว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวมีมากน้อยและจริงเพียงใดสำหรับผู้ใหญ่บ้าน

ในลำดับต่อไปจะขอเสนอผลการศึกษาดังปัจจัยที่ชี้ให้เห็นถึงภาวะผู้นำ โดยจะแบ่งภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านเป็น 3 ระดับคือ สูง กลาง และต่ำ โดยสูงได้จากความสามารถในระดับมากที่สุด และมาก ส่วนระดับต่ำวัดจากความสามารถน้อย และน้อยที่สุด นอกนั้นเป็นความสามารถระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามประชาชน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน ในเรื่องภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน มีรายละเอียดดังนี้

ความสามารถในด้านการจูงใจ

ผู้ใหญ่วัยส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถในการจูงใจสูงถึงร้อยละ 41.2 แต่ก็มีประชาชนอีกจำนวนไม่น้อยคือร้อยละ 27.45 ที่เห็นว่าผู้ใหญ่วัยมีความสามารถในการจูงใจน้อย ที่เหลืออีกร้อยละ 31.35 เห็นว่าผู้ใหญ่วัยมีความสามารถในการจูงใจในระดับปานกลาง ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสามารถในการจูงใจของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	ลักษณะพฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับความสามารถในการจูงใจ			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	ผู้ใหญ่วัยของท่านสามารถที่จะระดมแรงงานเงินหรือวัสดุของชาวบ้านให้มาช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาหมู่บ้านได้มากน้อยเพียงใด	160 (40.3)	119 (30.0)	118 (29.7)	397 (100)
2	ในการระดมชาวบ้านให้มาช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาหมู่บ้าน ผู้ใหญ่วัยของท่านได้ใช้ความสามารถส่วนตัวในการชักจูงชาวบ้านให้มาให้ความช่วยเหลือมากน้อยเพียงใด	167 (42.1)	130 (32.7)	100 (25.2)	397 (100)
	รวม	164 (41.2)	124 (31.35)	109 (27.45)	397 (100)

การมีความคิดริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเอง

ผลของการวิจัยพบว่าประชาชนมีความเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านมีความคิดริเริ่มสูงมากถึงร้อยละ 50 มีเพียงเล็กน้อยคือ ร้อยละ 11.15 ที่เห็นว่าผู้ใหญ่บ้านมีความคิดริเริ่มต่ำ และมีจำนวนค่อนข้างมากคือร้อยละ 38.85 ที่เห็นว่าผู้ใหญ่บ้านมีความคิดริเริ่มและการตัดสินใจด้วยตนเองในระดับปานกลาง ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความคิดริเริ่มและการตัดสินใจด้วยตนเองของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	ลักษณะพฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับความคิดริเริ่มและการตัดสินใจด้วยตนเอง			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
5	ผู้ใหญ่บ้านของท่านมีความคิดริเริ่มที่จะทำโครงการพัฒนาหมู่บ้านตนเองได้มากน้อยเพียงใด	148 (27.3)	190 (47.9)	59 (14.8)	397 (100)
6	ในการตกลงใจที่จะแก้ไขปัญหาใดๆ ผู้ใหญ่บ้านของท่านจะตัดสินใจด้วยตนเองมากน้อยเพียงใด	249 (62.7)	118 (29.8)	30 (7.5)	397 (100)
	รวม	199 (50.0)	154 (38.85)	44 (11.15)	397 (100)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสามารถในการเข้าใจปัญหา

ในการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเข้าใจปัญหาของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในจำนวนที่พอ ๆ กันระหว่าง สูง ปานกลาง และต่ำ กล่าวคือมีอยู่ร้อยละ 38.2, 30.55 และ 31.25 ตามลำดับ จึงอาจสรุปได้ว่าในด้านความสามารถในการเข้าใจปัญหานั้น ประชาชนเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านมีความสามารถด้านนี้ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสามารถในการเข้าใจปัญหาของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	ลักษณะพฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับความสามารถในการเข้าใจปัญหา			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
3	ผู้ใหญ่บ้านของท่านมักจะสำรวจ ปัญหาที่ชาวบ้านต้องการให้รีบแก้ไขโดยด่วนที่สุดมากน้อยเพียงใด	166 (41.9)	133 (28.4)	118 (29.7)	397 (100)
4	ผู้ใหญ่บ้านของท่านชอบที่จะพูดคุยสอบถามเพื่อทราบปัญหาของหมู่บ้านจากราษฎรในหมู่บ้านมากน้อยเพียงใด	137 (34.5)	130 (32.7)	130 (32.8)	397 (100)
	รวม	152 (38.2)	121 (30.55)	124 (31.25)	397 (100)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสามารถในการวางแผนและอำนาจการ

ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านมีความสามารถในการวางแผนและอำนาจการในระดับปานกลางค่อนข้างสูง กล่าวคือมีร้อยละ 33.6 ที่มีความสามารถในด้านนี้ในระดับปานกลาง ส่วนอีกร้อยละ 38.1 มีความสามารถสูงสำหรับผู้ใหญ่บ้านที่มีความสามารถต่ำมีอยู่ร้อยละ 28.3 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความสามารถในการวางแผนและอำนาจการของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	ลักษณะพฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับความสามารถในการวางแผนและอำนาจการ			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
7	ก่อนการปฏิบัติงานใดๆ ผู้ใหญ่บ้านของท่านได้กำหนดแผนการดำเนินการขั้นตอนและวิธีการทำงานนั้นมากน้อยเพียงใด	178 (44.9)	148 (37.2)	71 (17.9)	397 (100)
8	ในการทำงาน ผู้ใหญ่บ้านของท่านได้แบ่งงานให้คนอื่นทำหรือได้มอบหมายให้ผู้อื่นรับผิดชอบเป็นฝ่ายๆ ตามความถนัดได้มากน้อยเพียงใด	124 (31.3)	119 (30.0)	154 (38.7)	397 (100)
	รวม	151 (38.1)	134 (33.65)	112 (28.35)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง

ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านจำนวนมากถึงร้อยละ 47.75 ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทางสูง มีเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 14.85 ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทางต่ำ ส่วนอีก 37.4 ซึ่งเป็นจำนวนค่อนข้างมากอยู่ในระดับปานกลาง ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความรู้ความชำนาญเฉพาะทางของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	ลักษณะพฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
9	ผู้ใหญ่บ้านของท่านมีความรู้ความชำนาญพิเศษที่แตกต่างไปจากชาวบ้านธรรมดาอย่างน้อยเพียงใด	219 (55.2)	119 (30.0)	59 (14.8)	397 (100)
10	ผู้ใหญ่บ้านของท่านมักจะศึกษาหาความรู้ความชำนาญในเรื่องต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในฐานะผู้ใหญ่บ้าน มากน้อยเพียงใด	160 (40.3)	178 (44.8)	59 (14.9)	397 (100)
	รวม	189 (47.75)	149 (37.45)	59 (14.85)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา

ความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาสะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจในการทำงานของผู้ใหญ่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใหญ่บ้านจำนวนมากร้อยละ 53.7 มีความมุ่งมั่นสูง มีเพียงเล็กน้อยคือ ร้อยละ 12.7 ที่มีความมุ่งมั่นในระดับต่ำ ส่วนที่มีความมุ่งมั่นระดับกลาง มีอยู่จำนวนค่อนข้างมากถึงร้อยละ 33.6 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	ลักษณะพฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
11	ผู้ใหญ่บ้านของท่านได้ดำเนินการที่จะแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในหมู่บ้าน ของท่านมากน้อยเพียงใด	148 (37.3)	178 (44.8)	71 (17.9)	397 (100)
12	หากผู้ใหญ่บ้านของท่านไม่สามารถ แก้ไขปัญหาของหมู่บ้านด้วยตนเองผู้ใหญ่บ้านของท่านได้ขอความร่วมมือช่วยเหลือจากหน่วยเหนือเช่น อำเภอ หรือบุคคลภายนอก เช่น ส.ส./ส.จ. เพื่อให้ปัญหานั้นได้รับการแก้ไขมากน้อยเพียงใด	278 (70.0)	89 (22.4)	30 (7.6)	397 (100)
	รวม	213 (53.65)	133 (33.6)	51 (12.75)	397 (100)

การทันต่อเหตุการณ์และข่าวสารบ้านเมือง

ผู้ใหญ่บ้านในฐานะชนชั้นนำได้รับการยอมรับว่า เป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์และข่าวสารบ้านเมืองค่อนข้างสูงกล่าวคือ ร้อยละ 48.5 ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารสูง และอยู่ในระดับปานกลาง 33.65 ส่วนอีกเล็กน้อยคือร้อยละ 17.85 อยู่ในระดับต่ำ ดังข้อมูลรายละเอียดใน ตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การทันต่อเหตุการณ์และข่าวสารบ้านเมืองของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	ลักษณะพฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับการทันต่อเหตุการณ์และข่าวสารบ้านเมือง			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
13	ผู้ใหญ่บ้านของท่านมีความสนใจเข้าร่วมประชุมอำเภอ เพื่อรับฟังข่าวสารจากทางราชการมากน้อยเพียงใด	148 (37.3)	148 (37.3)	101 (25.4)	397 (100)
14	ผู้ใหญ่บ้านของท่านได้ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารที่ท่านได้รับทราบให้ราษฎรในหมู่บ้านมากน้อยเพียงใด	237 (59.7)	119 (30.0)	41 (10.3)	397 (100)
	รวม	193 (48.5)	133 (33.65)	71 (17.85)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเป็นที่พึ่งของราษฎร

ผู้ใหญ่บ้านในฐานะผู้นำชุมชนได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่ราษฎรสามารถพึ่งพาได้สูงมีจำนวนมากถึงร้อยละ 58.3 อีกร้อยละ 31.4 สามารถพึ่งพาได้ในระดับปานกลาง ส่วนที่พึ่งพาได้น้อยมีเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 10.3 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การเป็นที่พึ่งของราษฎรของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	ลักษณะพฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับการเป็นที่พึ่งของราษฎร			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
15	เมื่อชาวบ้านเดือดร้อนมีปัญหาท่านสามารถที่จะช่วยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือชาวบ้านได้มากน้อยเพียงใด	226 (56.9)	130 (32.8)	41 (10.3)	397 (100)
16	เมื่อเกิดปัญหาข้อขัดแย้งขึ้นในหมู่บ้านผู้ผู้ใหญ่บ้านของท่านมักจะได้รับควมไว้วางใจให้เป็นคนกลาง ในการตัดสินหรือไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนั้นมากน้อยเพียงใด	237 (59.7)	119 (30.0)	41 (10.3)	397 (100)
	รวม	231 (58.3)	125 (31.4)	41 (10.3)	397 (100)

โดยสรุปจาก 8 ตัวชี้วัดภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน จะเห็นได้ว่าผู้ใหญบ้านค่อนข้างมีภาวะผู้นำสูง ซึ่งสอดคล้องกับการดำรงตำแหน่งผู้นำของหมู่บ้านที่เป็นทั้งผู้นำโดยธรรมชาติและผู้นำตามกฎหมาย ซึ่งมาจากการเลือกของประชาชนในหมู่บ้าน

อย่างไรก็ดี มีข้อน่าสังเกตว่า ความสามารถในการเข้าใจปัญหาและความสามารถในการวางแผนและอำนวยการของผู้ใหญ่บ้าน เป็นข้อที่ได้รับการยอมรับในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งหากพิจารณาคุนัยสำคัญกับการพัฒนาก็อาจมีผลกระทบในด้านลบได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการรับรู้ปัญหา และการวางแผนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ (กรมการปกครอง, 2538 : 5)

ถึงแม้ปัจจัย 2 ประการดังกล่าวจะเป็นจุดอ่อนของผู้ใหญ่บ้าน แต่ปัจจัยอื่น ๆ ก็ได้รับการยอมรับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเป็นที่พึ่งของประชาชนและความมุ่งมั่นในการจะแก้ไขปัญหาของผู้ใหญ่บ้าน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านกับ บทบาทการปกครองท้องถิ่น

ภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านและสถานภาพตามที่ได้ศึกษามาเบื้องต้น เป็นตัวแปรที่มีลักษณะในเชิงบวก กล่าวคือได้รับการยอมรับค่อนข้างสูง ดังนั้น บทบาทของผู้ใหญ่บ้านน่าจะมีลักษณะสอดคล้องไปในทางเดียวกันด้วย ซึ่งจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในแต่ละด้านแล้ว ปรากฏผลดังนี้คือ

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับบทบาททางการปกครองท้องถิ่น

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับบทบาททางการปกครองท้องถิ่น แยกการศึกษาออกเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

เพศกับบทบาทด้านการรักษาความปลอดภัย ผลการศึกษาพบว่าประชาชนเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นชายมีบทบาทด้านการรักษาความปลอดภัยสูงกว่าผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นหญิง กล่าวคือ ผู้ชายมีบทบาทด้านการรักษาความปลอดภัยสูงถึงร้อยละ 49.0 ในขณะที่ผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นหญิง มีบทบาทด้านการรักษาความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง และเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วพบว่าโดยรวมแล้วผู้ใหญ่บ้านทั้งชายและหญิงมีบทบาทด้านการรักษาความปลอดภัยสูงถึงร้อยละ 47.6 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเพศกับบทบาทด้านการรักษา
ความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับที่	เพศ	บทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	ชาย	168 (49.0)	81 (23.6)	94 (27.4)	343 (100)
2	หญิง	21 (38.9)	18 (33.3)	15 (27.8)	54 (100)
	รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

เพศกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย จากการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ทางเพศกับบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายมีความแตกต่างกันมาก กล่าวคือ ประชาชนเห็นว่าเพศชายจะปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายสูงถึงร้อยละ 42.0 ในขณะที่เพศหญิงมีแนวโน้มในระดับปานกลางร้อยละ 35.2 ซึ่งเมื่อดูในภาพรวมแล้วพบว่า สถานภาพด้านเพศของผู้ใหญ่บ้านกับบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายอยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 40.8 มีเพียงร้อยละ 30.5 ที่อยู่ในระดับต่ำ ที่เหลืออีกร้อยละ 28.7 อยู่ในระดับกลาง รายละเอียดตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเพศกับบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับที่	เพศ	บทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบาย			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	ชาย	144 (42.0)	95 (27.7)	104 (30.3)	343 (100)
2	หญิง	18 (33.3)	19 (35.2)	17 (31.5)	54 (100)
	รวม	162 (40.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพศกับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านที่เป็นชายมีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขอยู่ในระดับสูงมากพอ ๆ กับผู้ใหญ่บ้านหญิง กล่าวคือ ชายมีบทบาทสูงมากถึงร้อยละ 51.6 ในขณะที่ผู้ใหญ่บ้านหญิงมีบทบาทอยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 48.2 และเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าความสัมพันธ์ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขสูงถึงร้อยละ 51.2 ดังนั้น เพศของผู้ใหญ่บ้านจึงไม่ได้มีผลต่อบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขแตกต่างกันอย่างไรในความเห็นของประชาชน ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 12

จากผลการวิจัยเห็นได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งให้การยอมรับผู้ใหญ่บ้านเพศชายสูงกว่าเพศหญิง โดยเฉพาะในเรื่องการรักษาความปลอดภัย ซึ่งอาจเป็นเพราะข้อจำกัดด้านสรีระของ ผู้ใหญ่บ้านหญิงก็ได้ จึงทำให้บทบาทดังกล่าวด้อยไปในความคิดเห็นของประชาชน

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเพศกับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับที่	เพศ	บทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	ชาย	177 (51.6)	90 (26.2)	76 (22.2)	343 (100)
2	หญิง	26 (48.2)	12 (22.2)	16 (29.6)	54 (100)
	รวม	203 (51.2)	102 (25.7)	92 (23.1)	397 (100)

อายุกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย จากข้อมูลในการศึกษาแสดงว่า ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่มีบทบาทในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยอยู่ในระดับสูง แต่ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุระหว่าง 41-50 จะมีบทบาทในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยมากที่สุดกว่าช่วงอายุอื่น และที่มีอายุระหว่าง 20-30 จะมีบทบาทในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยน้อยที่สุดกว่าช่วงอายุอื่น ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ที่มีอายุน้อยยังขาดประสบการณ์ที่การปฏิบัติและการริเริ่มการเรียนรู้ในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ซึ่งต้องใช้ทั้งกฎหมาย พระเดชและพระคุณ จึงไม่กล้าแสดงบทบาทดังกล่าว ทำให้ผู้ที่มีอายุ 41-50 จะมีวุฒิภาวะที่เหมาะสม ส่วนที่อายุ 51 ปีขึ้นไปก็จะลดบทบาทด้านนี้ ซึ่งอาจเกิดจากสุขภาพและสังขารมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า ผู้ใหญ่บ้านโดยรวมมีบทบาทสูงในการรักษาความสงบเรียบร้อยถึงร้อยละ 47.6 ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพด้านอายุกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	อายุ	บทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	20-30 ปี	9 (25.0)	10 (27.8)	17 (47.2)	36 (100)
2	31-40 ปี	51 (49.1)	20 (19.2)	33 (31.7)	104 (100)
3	41-50 ปี	105 (61.5)	31 (18.1)	35 (20.4)	171 (100)
4	51-60 ปี	24 (27.9)	38 (44.2)	24 (27.9)	86 (100)
	รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

อายุกับบทบาทในด้านการป้องกันสาธารณสุข ตามความเห็นของประชาชนต่อ
 ผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี ในเรื่องการป้องกันสาธารณสุข ประชาชนเห็นว่า ผู้อยู่
 ในวัยนี้มีบทบาทอยู่ในระดับกลาง แต่ผู้ที่มีอายุในช่วง 31-40 ปี จะมีบทบาทในด้านดังกล่าว
 ในระดับที่สูงกว่าช่วงอายุอื่น ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ใหญ่บ้านในช่วงอายุดังกล่าว อยู่ในวัยการ
 เรียนรู้และการสั่งสมประสบการณ์ที่เหมาะสมในการปฏิบัติแบบนี้ ซึ่งต้องอาศัยความหนุ่ม โดย
 ไม่ต้องพึ่งพาการปฏิบัติตามกฎหมายมากนัก ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางอายุกับบทบาทด้านป้องกันสาธารณสุข
 ของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	อายุ	บทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	20-30 ปี	7 (29.1)	12 (50.0)	5 (20.9)	24 (100)
2	31-40 ปี	51 (67.1)	10 (13.2)	15 (19.7)	76 (100)
3	41-50 ปี	67 (33.2)	110 (54.4)	25 (12.4)	202 (100)
4	51-60 ปี	29 (20.5)	55 (57.9)	11 (11.6)	95 (100)
	รวม	154 (38.8)	187 (47.1)	56 (14.1)	397 (100)

อายุกับบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบาย จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านทุกช่วงอายุมีการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายในระดับสูง ยกเว้นในช่วงอายุ 20-30 ปี ซึ่งมีการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายในระดับต่ำ แต่เนื่องจากผู้ให้ความคิดเห็นต่อผู้ใหญ่บ้านที่มีช่วงอายุดังกล่าวมีอยู่น้อยคือ เพียง 34 คน จากทั้งหมด 397 คน ดังนั้นในภาพรวมผู้ใหญ่บ้านในสายตาของประชาชน จึงมีบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายในระดับสูง ถึงร้อยละ 51.2 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางอายุกับบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	อายุ	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	20-30 ปี	6 (17.6)	12 (35.3)	16 (47.1)	34 (100)
2	31-40 ปี	81 (60.0)	35 (25.9)	19 (14.1)	135 (100)
3	41-50 ปี	76 (53.0)	40 (27.9)	27 (18.9)	143 (100)
4	51-60 ปี	40 (47.0)	15 (17.6)	30 (35.4)	85 (100)
	รวม	203 (51.2)	102 (25.6)	92 (23.2)	397 (100)

โดยสรุปในเรื่องอายุของผู้ใหญ่บ้านกับการปฏิบัติหน้าที่ที่ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในวัยกลางคนคือ ช่วงอายุ 31-41 ปี เป็นผู้ที่มีบทบาทสูงในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน รองลงมาเป็นผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุอยู่ในช่วง 47-50 ปี ส่วนผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในวัยหนุ่ม (20-30 ปี) เป็นผู้ที่ประชาชนเห็นว่า มีบทบาทน้อยมากเมื่อเทียบกับผู้สูงวัยกว่า

การศึกษากับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใดจะมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ไม่มีคนใดเลยที่มีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับต่ำ ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางการศึกษากับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	การศึกษาของผู้ใหญ่บ้าน	บทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	ประถมศึกษา	100 (48.8)	50 (24.4)	55 (26.8)	205 (100)
2	มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	84 (45.2)	48 (25.8)	54 (29.0)	186 (100)
3	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	5 (71.4)	2 (28.6)	0 (0.0)	7 (100)
	รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษากับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใด จะมีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยังมีการศึกษาสูงยิ่งมีบทบาทที่สูงมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ผู้จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีบทบาทสูงร้อยละ 40.0 ผู้ที่จบมัธยมหรือเทียบเท่า มีบทบาทสูงร้อยละ 40.4 และผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีบทบาทสูงถึงร้อยละ 71.4 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการศึกษา กับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	การศึกษาของผู้ใหญ่บ้าน	บทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	ประถมศึกษา	71 (40.0)	44 (24.9)	62 (35.1)	177 (100)
2	มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	86 (40.4)	68 (31.9)	59 (27.7)	213 (100)
3	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	5 (71.4)	2 (28.6)	0 (0.0)	7 (100)
	รวม	162 (40.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบาย จากการศึกษาพบว่า 100 สัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายมีลักษณะเช่นเดียวกันกับด้านป้องกันสาธารณสุข กล่าวคือ ประชาชนเห็นว่า ไม่ว่าผู้ใหญ่บ้านจะมีการศึกษาในระดับใด จะมีบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายสูง และผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจะมีบทบาทสูงยิ่งกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอื่น กล่าวคือสูงถึงร้อยละ 71.4 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 18

โดยสรุปแล้ว ในเรื่องของการศึกษากับบทบาทของผู้ใหญ่บ้าน ตามความเห็นของประชาชนแล้วไม่สู้จะมีความแตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ โดยส่วนใหญ่แล้วเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใด ต่างก็มีบทบาทการเป็นผู้ใหญ่บ้านสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่บ้านที่มีการศึกษาสูงมากเท่าไร ประชาชนก็จะยิ่งเห็นว่ามีบทบาทการเป็นผู้ใหญ่บ้านสูงเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางการศึกษากับบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของผู้ใหญ่บ้าน

ลำดับ	อายุ	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
		สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
1	ประถมศึกษา	125 (52.5)	59 (24.8)	54 (22.7)	238 (100)
2	มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	73 (48.0)	41 (27.0)	38 (21.0)	152 (100)
3	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	5 (71.4)	2 (28.6)	0 (0.0)	7 (100)
	รวม	203 (51.2)	102 (25.6)	92 (23.2)	397 (100)

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านกับบทบาทของการปกครองท้องถิ่น

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านกับบทบาทของการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ที่ชัดเจนระหว่างภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน และบทบาทในด้านการปกครองที่ผู้วิจัยจัดแยกการวิเคราะห์ที่ออกตามปัจจัยของภาวะผู้นำ และปัจจัยชี้วัดด้านการปกครองท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดในแต่ละประเด็นดังนี้

ภาวะผู้นำในด้านความสามารถในการจูงใจกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านที่มีความสามารถด้านการจูงใจสูงจะเป็นผู้มีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงด้วย โดยผลการวิจัยพบว่า ผู้มีความสามารถด้านการจูงใจสูงมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงถึงร้อยละ 59.1 ในขณะที่ผู้ใหญ่บ้านที่มีความสามารถในการจูงใจระดับกลางสามารถมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงร้อยละ 35.1 และมีบทบาทต่ำมากถึงร้อยละ 61.4 แต่อย่างไรก็ตามในภาพรวมผู้ใหญ่บ้านยังมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงถึงร้อยละ 47.6 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความสามารถในการจูงใจกับบทบาทการรักษาความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

ความสามารถในการจูงใจ	บทบาทด้านรักษาความสงบเรียบร้อย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	153 (59.1)	52 (20.1)	54 (20.8)	164 (100)
กลาง	33 (35.1)	33 (35.1)	28 (29.8)	94 (100)
ต่ำ	3 (6.8)	14 (31.8)	27 (31.4)	44 (100)
รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ภาวะผู้นำด้านความสามารถในการจูงใจกับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข
ความสามารถในการจูงใจของผู้ใหญ่บ้านยิ่งสูงยิ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากการจูงใจ
สามารถระดมความร่วมมือจากประชาชนได้ดี ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านใน
ด้านการจูงใจมีผลต่อบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขในทางเดียวกันกล่าวคือ มีความ
สามารถในการจูงใจสูง มีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขสูงด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดใน
ตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านการจูงใจกับบทบาทด้านการป้องกัน
สาธารณสุขของผู้ใหญ่บ้าน

ความสามารถด้านการจูงใจ	บทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	92 (48.5)	78 (39.8)	23 (11.7)	196 (100)
กลาง	57 (40.7)	31 (22.1)	52 (37.2)	140 (100)
ต่ำ	10 (17.8)	5 (8.9)	41 (73.3)	56 (100)
รวม	162 (40.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านความสามารถในการจูงใจกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านการจูงใจในสูงจะมีบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายสูงถึงร้อยละ 60.3 ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการจูงใจในระดับกลางมีบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายสูง ร้อยละ 49.2 ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการจูงใจต่ำจะมีบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายในระดับที่ต่ำมากถึงร้อยละ 72.7 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความสามารถในการจูงใจกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ใหญ่บ้าน

ความสามารถด้านการจูงใจ	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	129 (60.3)	63 (29.4)	22 (10.3)	214 (100)
กลาง	63 (49.2)	35 (27.3)	30 (23.5)	128 (100)
ต่ำ	11 (20.0)	4 (7.3)	40 (72.7)	55 (100)
รวม	203 (51.1)	102 (25.7)	92 (23.2)	397 (100)

โดยรวมแล้วในเรื่องความสามารถในการจูงใจของผู้ใหญ่บ้าน กับบทบาทการเป็นผู้ใหญ่บ้านมีความสัมพันธ์โดยตรงกัน กล่าวคือ ประชาชนเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านที่มีความสามารถในการจูงใจสูงจะมีบทบาทการเป็นผู้ใหญ่บ้านสูงไปด้วย ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการจูงใจปานกลางจะมีบทบาทน้อยลงมา

ภาวะผู้นำด้านความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย จากการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่บ้านที่มีความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองสูง จะเป็นผู้มีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงด้วย ส่วนผู้ใหญ่ที่มีความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองต่ำจะมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยต่ำไปด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

ความคิดริเริ่มและการตัดสินใจด้วยตนเอง	บทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	153 (59.1)	55 (21.1)	54 (20.8)	259 (100)
กลาง	33 (35.1)	33 (35.1)	28 (29.8)	94 (100)
ต่ำ	3 (6.8)	14 (31.8)	27 (61.4)	44 (100)
รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านความริเริ่มและการตัดสินใจด้วยตนเองกับบทบาทด้านการป้องกัน
 สาธารณภัย ผู้ใหญ่บ้านที่มีความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองสูง จะเป็นผู้มีบทบาทด้านการ
 ป้องกันสาธารณภัยสูงด้วย กล่าวคือ สูงถึงร้อยละ 59.1 ส่วนผู้ใหญ่บ้านที่ความริเริ่มและตัดสินใจ
 ด้วยตนเองลดน้อยลงจะมีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณชนลดต่ำลงด้วย ดังข้อมูลราย
 ละเอียดในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองกับ
 บทบาทด้านการป้องกันสาธารณภัยของผู้ใหญ่บ้าน

ความคิดริเริ่มและการตัดสินใจด้วยตนเอง	บทบาทด้านการป้องกันสาธารณภัย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	153 (59.1)	55 (21.1)	54 (20.8)	259 (100)
กลาง	33 (35.1)	33 (35.1)	28 (29.8)	94 (100)
ต่ำ	3 (6.8)	14 (31.8)	27 (61.4)	44 (100)
รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยพัชยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองกับบทบาทการปฏิบัติตามนโยบาย จากการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่บ้านที่มีความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองสูงจะมีบทบาทด้วยการปฏิบัติตามนโยบายได้สูงมากถึงร้อยละ 59.2 ที่มีบทบาทต่ำมีเพียงร้อยละ 11.9 ในขณะที่ผู้มี ความริเริ่มและตัดสินใจต่ำจะมีบทบาทด้านดังกล่าวสูงเพียงร้อยละ 23.6 ในขณะที่อีกจำนวนมากถึงร้อยละ 65.5 มีบทบาทต่ำ แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่มีความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองสูงสุดสอดคล้องกับการมีบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย สูงด้วย คือร้อยละ 51.1 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ภาวะผู้นำด้านความริเริ่มและตัดสินใจด้วยตนเองกับบทบาทการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ใหญ่บ้าน

ความคิดริเริ่มและการตัดสินใจด้วยตนเอง	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	129 (59.2)	63 (28.9)	26 (11.9)	218 (100)
กลาง	61 (49.2)	33 (26.6)	30 (24.2)	124 (100)
ต่ำ	13 (23.6)	6 (10.9)	36 (65.5)	55 (100)
รวม	203 (51.1)	102 (25.7)	92 (23.2)	397 (100)

โดยสรุปตัวแปรเรื่องภาวะผู้นำด้านความเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับบทบาทด้านการเป็นผู้ใหญ่ในความเห็นของประชาชนก็มีความสอดคล้องไปในแนวเดียวกัน กล่าวคือ มีภาวะผู้นำด้านความเข้าใจปัญหาสูงก็จะมีบทบาทการฟังผู้ใหญ่บ้านสูงด้วย แต่ถ้ามีภาวะผู้นำต่ำก็จะมีบทบาทน้อยเช่นกัน

ภาวะผู้นำด้านความเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีความเข้าใจปัญหาสูงจะมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงถึงร้อยละ 59.6 ในขณะที่ผู้มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยต่ำไปด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ภาวะผู้นำด้านความเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ของผู้ใหญ่บ้าน

ความเข้าใจปัญหา	บทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	153 (59.6)	52 (20.2)	52 (20.2)	257 (100)
กลาง	31 (31.0)	31 (31.0)	38 (38.0)	100 (100)
ต่ำ	5 (12.5)	16 (40.0)	19 (47.5)	40 (100)
รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านความเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข จากการศึกษา พบว่าผู้ใหญ่วัยที่มีความเข้าใจปัญหาจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันสาธารณสุขสูงแต่ถ้ามีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำก็จะมีบทบาทต่ำด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ภาวะผู้นำด้านความเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขของผู้ใหญ่บ้าน

ความเข้าใจปัญหา	บทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	82 (47.1)	66 (37.9)	26 (15.0)	174 (100)
กลาง	59 (48.0)	40 (32.5)	24 (19.5)	123 (100)
ต่ำ	21 (21.0)	8 (8.0)	71 (71.0)	100 (100)
รวม	162 (40.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านความเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย จากการศึกษพบว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีความเข้าใจปัญหาในระดับกลางจะเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายสูงสุด ถึงร้อยละ 60.2 ในขณะที่ผู้มีความเข้าใจปัญหาสูงส่วนใหญ่ร้อยละ 53.1 ปฏิบัติตามนโยบายสูงเช่นกัน ส่วนผู้ปฏิบัติตามนโยบายต่ำสุดได้แก่ผู้เข้าใจในปัญหาน้อยมีถึงร้อยละ 65.5 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ภาวะผู้นำด้านความเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย
ของผู้ใหญ่บ้าน

ความเข้าใจปัญหา	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	119 (53.1)	64 (28.6)	41 (18.3)	224 (100)
กลาง	71 (60.2)	32 (27.1)	15 (12.7)	100 (100)
ต่ำ	13 (23.6)	6 (10.9)	36 (65.5)	55 (100)
รวม	203 (51.1)	102 (25.7)	92 (23.2)	397 (100)

โดยรวมแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในเกณฑ์สูง โดยมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับความเข้าใจปัญหาของผู้ใหญ่บ้าน กล่าวคือผู้ใหญ่บ้านที่มีความเข้าใจปัญหาสูง จะมีบทบาทการปกครองท้องที่ คือ บทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย บทบาทด้านการป้องกันสาธารณภัย และบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายสูงด้วยและหากผู้ใหญ่บ้านมีความเข้าใจปัญหาลดลง จะมีบทบาทการปกครองท้องที่หรือบทบาทเป็นผู้ใหญ่บ้านต่ำไปด้วย

ภาวะผู้นำด้านการวางแผนและอำนวยการกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย จากการศึกษพบว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านการวางแผนและอำนวยการสูงจะมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูง ส่วนผู้ที่มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำ จะมีบทบาทต่ำไปด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ภาวะผู้นำด้านการวางแผนและอำนวยการกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

อายุ	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	153 (59.5)	52 (20.25)	52 (20.25)	257 (100)
กลาง	31 (31.0)	31 (31.0)	38 (38.0)	100 (100)
ต่ำ	5 (12.5)	16 (40.0)	19 (47.5)	40 (100)
รวม	189 (45.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านการวางแผนและอำนวยการกับบทบาทด้านการป้องกัน
 สาธารณภัย ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านนี้สูงจะมีบทบาทด้านการป้องกัน
 สาธารณภัยสูงถึง 46.2 และมีวุฒิภาวะด้านนี้ต่ำ จะมีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณภัยต่ำเพิ่ม
 มากขึ้นตามลำดับ ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ภาวะผู้นำด้านการวางแผนและอำนวยการกับบทบาทด้านการป้องกัน
 สาธารณภัยของผู้ใหญ่บ้าน

ด้านการวางแผนและอำนวยการ	บทบาทด้านการรักษาความปลอดภัย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	79 46.2)	66 (38.6)	26 (15.2)	171 (100)
กลาง	64 (50.0)	40 (31.3)	24 (18.7)	128 (100)
ต่ำ	19 (19.4)	8 (8.2)	71 (72.4)	98 (100)
รวม	162 (40.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านการวางแผนและอำนวยการกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านการวางแผนและอำนวยการสูงจะมีบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายสูงด้วย กล่าวคือ สูงถึงร้อยละ 59.7 ส่วนผู้มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทลดต่ำลง กล่าวคือ ลดเหลือร้อยละ 51.2 และ 20.4 ตามลำดับ ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ภาวะผู้นำด้านการวางแผนและอำนวยการกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย ของผู้ใหญ่บ้าน

ด้านทันต่อเหตุการณ์	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	126 (59.7)	63 (29.9)	22 (10.4)	211 (100)
กลาง	65 (51.2)	35 (27.6)	27 (21.3)	127 (100)
ต่ำ	12 (20.4)	4 (6.7)	43 (72.9)	59 (100)
รวม	203 (51.1)	102 (25.7)	92 (23.2)	397 (100)

โดยสรุปแล้วปรากฏว่า มีผู้เห็นว่าผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีภาวะผู้นำด้านการวางแผนและอำนวยการสูงจะเป็นผู้มีบทบาทการเป็นนักปกครองท้องถิ่น หรือบทบาทเป็นผู้ใหญ่บ้านสูง ส่วนผู้มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทต่ำไปด้วย

ภาวะผู้นำด้านทัศนต่อเหตุการณ์กับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย

ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านทัศนต่อเหตุการณ์สูง จะมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงด้วยกล่าวคือ มีผู้เห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านทัศนต่อเหตุการณ์สูงจะมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงถึงร้อยละ 59.5 ส่วนที่มีภาวะผู้นำด้านทัศนต่อเหตุการณ์ต่ำจะเป็นผู้ที่มีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงเพียงร้อยละ 12.5 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ภาวะผู้นำด้านทัศนต่อเหตุการณ์กับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

ด้านทัศนต่อเหตุการณ์	บทบาทด้านรักษาความสงบเรียบร้อย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	153 (59.5)	52 (20.25)	52 (20.25)	257 (100)
กลาง	31 (31.0)	31 (31.0)	38 (38.0)	100 (100)
ต่ำ	5 (12.5)	16 (40.0)	19 (47.5)	40 (40.0)
รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านทันต่อเหตุการณ์กับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข ประชาชนเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านทันต่อเหตุการณ์สูง จะเป็นผู้ที่มีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขสูงในขณะที่ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทลดต่ำลงด้วย ดังตารางที่

32

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านทันต่อเหตุการณ์กับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขของผู้ใหญ่บ้าน

ด้านทันต่อเหตุการณ์	บทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	79 (46.2)	66 (38.6)	26 (15.2)	171 (100)
กลาง	64 (50.0)	40 (31.3)	24 (18.7)	128 (100)
ต่ำ	19 (19.4)	8 (8.2)	71 (72.4)	98 (100)
รวม	162 (40.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านทันตต่อเหตุการณ์กับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย จากการศึกษาพบว่าผู้ใหญบ้านที่มีภาวะผู้นำด้านทันตต่อเหตุการณ์สูงจะมีบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายสูง กล่าวคือ สูงถึงร้อยละ 59.7 ส่วนผู้ที่มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทน้อยลงไปด้วยคือ มีบทบาทต่ำถึงร้อยละ 72.9 ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านทันตต่อเหตุการณ์กับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ใหญบ้าน

ด้านทันตต่อเหตุการณ์	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	126 (59.7)	63 (29.9)	22 (10.4)	211 (100)
กลาง	65 (51.2)	35 (27.6)	27 (21.3)	127 (100)
ต่ำ	12 (20.4)	4 (6.7)	43 (72.9)	59 (100)
รวม	203 (51.1)	102 (25.7)	92 (23.2)	397 (100)

โดยภาพรวมของภาวะผู้นำของผู้ใหญบ้านด้านทันตต่อเหตุการณ์ มีความสัมพันธ์กับบทบาทของผู้ใหญบ้าน กล่าวคือ ผู้ใหญบ้านที่มีภาวะผู้นำด้านนี้สูงจะมีบทบาทสูงด้วย

ศูนย์กายภาพบำบัด
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย จากการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างสูง ส่วนผู้มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยต่ำด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

ความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่าง	บทบาทด้านรักษาความสงบเรียบร้อย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	153 (59.1)	55 (21.15)	54 (20.8)	259 (100)
กลาง	33 (35.1)	33 (35.1)	28 (29.8)	94 (100)
ต่ำ	3 (6.8)	14 (31.8)	27 (61.4)	44 (100)
รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างกับบทบาทด้านการป้องกัน
สาธารณสุข จากการศึกษพบว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่าง
สูงจะมีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขสูงถึงร้อยละ 47.1

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างกับ
บทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุขของผู้ใหญ่บ้าน

ความรู้ความชำนาญ เฉพาะอย่าง	บทบาทด้านด้านการป้องกันสาธารณสุข			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	82 (47.1)	66 (37.95)	26 (15.0)	174 (100)
กลาง	59 (48)	40 (32.5)	24 (19.5)	100 (100)
ต่ำ	21 (21.0)	8 (8.0)	71 (71.0)	100 (100)
รวม	162 (42.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย จะเห็นว่าผู้ใหญ่วัยที่มีภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างสูงจะมีบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายสูง ส่วนผู้ที่มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทต่ำด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ใหญ่บ้าน

ความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่าง	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	82 (47.1)	66 (37.9)	26 (15.0)	174 (100)
กลาง	59 (48.0)	66 (37.9)	26 (15.0)	174 (100)
ต่ำ	21 (21.0)	8 (8.0)	71 (71.0)	100 (100)
รวม	162 (40.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

โดยสรุปจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างของผู้ใหญ่บ้านมีความสัมพันธ์กับบทบาทการเป็นผู้ใหญ่บ้าน กล่าวคือ ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านนี้สูงจะมีบทบาทการเป็นผู้ใหญ่บ้านสูงด้วย ส่วนผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทต่ำด้วย

ภาวะผู้นำด้านความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาภัยกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาสูงจะมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูงด้วย ส่วนผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทต่ำด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาภัยกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

ความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา	บทบาทด้านรักษาความสงบเรียบร้อย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	153 (59.1)	55 (20.25)	52 (20.25)	257 (100)
กลาง	31 (31.0)	31 (31.0)	38 (38.0)	100 (100)
ต่ำ	5 (12.5)	16 (40.0)	19 (47.5)	40 (100)
รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาภัยกับบทบาทด้านการป้องกัน
 สาธารณภัย จากการศึกษาพบว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา
 สูงจะมีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณภัยสูงถึงร้อยละ 47.2 ส่วนผู้มีภาวะผู้นำใน
 ระดับกลางจะมีบทบาทด้านการป้องกันสาธารณภัยสูงด้วย แต่จะมีแนวโน้มที่มีบทบาทด้านการ
 ป้องกันสาธารณภัยต่ำในอัตราส่วนที่สูงเพิ่มขึ้น คือสูงถึงร้อยละ 19.5 และสำหรับผู้มีภาวะผู้นำ
 ด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทในการป้องกันสาธารณภัยต่ำอย่างเห็นได้ชัดถึงร้อยละ 71 ดังข้อมูลราย
 ละเอียดในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาภัยกับบทบาท
 ด้านการป้องกันสาธารณภัยของผู้ใหญ่บ้าน

ความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา	บทบาทด้านการป้องกันสาธารณภัย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	82 (47.1)	66 (37.95)	26 (15.0)	174 (100)
กลาง	59 (48.0)	40 (32.5)	24 (19.5)	123 (100)
ต่ำ	21 (21.0)	8 (8.0)	71 (71.0)	40 (100)
รวม	162 (42.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

ภาวะผู้นำด้านความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา กับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย จากผลการวิจัยจะพบว่า ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีภาวะผู้นำด้านความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา สูงจะมีบทบาทในการปฏิบัติตามนโยบายสูงด้วย ส่วนผู้มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำ จะมีบทบาทต่ำไป ด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 39

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา กับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ใหญ่บ้าน

ความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	119 (53.1)	64 (28.6)	41 (18.3)	224 (100)
กลาง	71 (60.2)	32 (27.1)	15 (12.7)	100 (100)
ต่ำ	13 (23.6)	6 (10.9)	36 (65.5)	55 (100)
รวม	203 (51.1)	102 (25.7)	92 (23.2)	397 (100)

โดยสรุปพบว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านการแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับบทบาทการเป็นผู้ใหญ่บ้าน กล่าวคือผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านนี้สูงจะมีบทบาทสูงด้วย ส่วนผู้มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำ จะมีบทบาทต่ำด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านเป็นที่พึง ได้รับความไว้วางใจกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย จากการศึกษาพบว่า ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านเป็นที่พึงได้รับความไว้วางใจสูง จะมีบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยสูง ส่วนผู้มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทในการรักษาความสงบเรียบร้อยต่ำด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 40

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านเป็นที่พึง ได้รับความไว้วางใจกับบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของผู้ใหญ่บ้าน

ด้านเป็นที่พึง ได้รับความไว้วางใจ	บทบาทด้านรักษาความสงบเรียบร้อย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	153 (59.1)	52 (20.1)	54 (20.8)	259 (100)
กลาง	34 (35.1)	33 (35.1)	28 (29.8)	94 (100)
ต่ำ	3 (6.8)	14 (31.8)	27 (61.4)	44 (100)
รวม	189 (47.6)	99 (24.9)	109 (27.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านเป็นที่พึงได้รับความไว้วางใจกับบทบาทด้านการป้องกันสาธารณสุข
 ผู้ใหญ่บ้านที่เป็นที่พึงได้รับความไว้วางใจสูง จะมีเป็นผู้มีบทบาทในการป้องกันสาธารณสุขสูง
 ส่วนผู้มีภาวะผู้นำต่ำ จะมีบทบาทต่ำด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 41

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านเป็นที่พึง ได้รับความไว้วางใจกับบทบาท
 ด้านการป้องกันสาธารณสุข ของผู้ใหญ่บ้าน

ด้านเป็นที่พึง ได้รับความไว้วางใจ	บทบาทด้านด้านการป้องกันสาธารณสุข			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	82 (47.1)	66 (37.95)	26 (15)	174 (100)
กลาง	59 (48)	40 (32.5)	24 (19.5)	123 (100)
ต่ำ	21 (21)	8 (8)	71 (71)	100 (100)
รวม	162 (42.8)	114 (28.7)	121 (30.5)	397 (100)

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะผู้นำด้านที่พึง ได้รับความไว้วางใจกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย จากการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับความไว้วางใจสูงจะมีบทบาทในการปฏิบัติตามนโยบาย ได้สูงด้วย ส่วนผู้มีภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำจะมีบทบาทต่ำด้วย ดังข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านเป็นที่พึง ได้รับความไว้วางใจกับบทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย ของผู้ใหญ่บ้าน

ด้านเป็นที่พึง ได้รับความไว้วางใจ	บทบาทด้านการปฏิบัติตามนโยบาย			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
สูง	126 (59.7)	63 (29.9)	22 (10.4)	211 (100)
กลาง	62 (59.6)	35 (28)	28 (22.4)	125 (100)
ต่ำ	15 (24.6)	4 (6.5)	42 (68.9)	61 (100)
รวม	203 (51.1)	102 (25.7)	92 (23.2)	397 (100)

โดยสรุป พบว่า ภาวะผู้นำด้านเป็นที่พึงและได้รับความไว้วางใจของผู้ใหญ่บ้านกับบทบาทการเป็นผู้ใหญ่บ้านมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก กล่าวคือ ผู้ใหญ่บ้านที่มีภาวะผู้นำด้านนี้สูงจะมีบทบาทการเป็นผู้ใหญ่บ้านสูงด้วย ส่วนผู้ใหญ่บ้านที่ภาวะผู้นำด้านนี้ต่ำ จะมีบทบาทต่ำด้วย.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย